

Posudek teoretické bakalářské práce

Název teoretické práce:

Mezi filmem a komiksem. Filmové a komiksové srovnání Valčíku s Bašírem

Studijní obor: Dokumentární tvorba

Autor/ka práce: Petr Michal

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Kořínek, Ph. D.

Oponent/ka: doc. Mgr. Vít Janeček

I v nemalé části oborové komiksologické literatury bývá zvykem hovořit o podobnostech mezi komiksem a filmem jako o jakési takřka nediskutované danosti, jako o něčem natolik logickém, očividném a samozřejmém, že to vlastně není zapotřebí blíže diskutovat či zkoumat. Komparativní přístup, který si pro svou bakalářskou práci vyvolil Petr Michal, je přitom takřka jediným skutečně funkčním nástrojem, který nám může tradovaná přesvědčení stvrzovat, nebo naopak vyvracet. Autorovo srovnání filmové a komiksové verze *Valčíku s Bašírem* přitom vcelku přesvědčivě dokladuje – a dobře proponovanými a adekvátně provedenými mikroanalýzami stvrzuje –, že „mediální“ vzdálenost mezi filmem a komiksem může vlastně být o dost větší, než se tradičně udává.

Autor přitom na vcelku skromné ploše osvědčuje schopnost práce jak s primárním materiálem, tak s relevantní sekundární literaturou, již funkčně diskutuje, shrnuje a dle potřeb vytyčených vlastním tématem aplikuje. Nabízelo by se samozřejmě rozšiřovat „záběr“ přístupů a metodologií – z hlediska narativní teorie či tzv. „adaptation studies“ by bylo přísně vzato poněkud problematické autorovo nakládání s pojmem *příběh* (který je zde užíván spíše intuitivně než terminologicky) – schází zde nejen protikladný diskurs, ale i např. jakákoliv diference mezi syžetem a fabulí –, v mantinelech stanovených požadavky kladenými na školní bakalářské práce ale autor dle mého názoru osvědčil schopnost teoretickými podněty iniciované interpretace a analýzy více než dostatečně.

Formulace badatelských otázek, které si bakalant v úvodu práce vytyčuje, totiž: „*Nebylo by možné použít komiks ke třídění myšlenek? Tedy k určení si proporcí a důležitostí (záběr vs. velikost komiksového políčka), určení si klíčových momentů, pochopení funkce času apod. ,Není komiks svým způsobem skvělým cvičením a přípravnou prací pro jakéhokoliv filmaře?‘*“ vykračuje trochu mimo standardní horizonty teoretického uvažování, jedná se totiž o otázky charakteru spíše praktického, a tudíž otázky, jejichž odpovědi se budou výrazně individuálně odlišovat. Autor posuzované práce si je těchto limit vlastního tázání dobře vědom, na analýze, kterou podstupuje, aby na tyto dotazy získal odpovědi, je ale naštěstí zajímavé ani ne tolik to, k čemu došel („*Proto je tedy na autorovi námětu jakým směrem své dílo bude chtít směřovat – scénář pro film nebo komiks by si totiž už v samém začátku měl být vědom možností a limitů daného média*“), ale to, jakými cestami k tomuto vcelku předvídatelnému prohlášení dospíval.

Otázka k obhajobě:

V textu práce zaznívá, že „*Výsledná komiksová podoba je silně ovlivněná původním filmem a do určité míry je více nedokonalým otrockým (marketingovým) ‚přepisem‘ filmu do*

komiksové podoby, než svébytným dílem. A právě nedokonalost tohoto převodu z média do média se zdá být pro potřeby této práce ideální. Nabízí se totiž srovnání mezi filmem a komiksem a možnost popsat rozdíly, kterých si musí být vědom každý autor, který si s myšlenkou komiksové adaptace zahrává.“ Autor bakalářské práce se zde dotýká hned několika zajímavých otázek, bylo by lze tázat se, jak obecně formulovat a stanovit rozdíl mezi otročským přepisem a svébytným dílem, popřípadě na to, zda je zcela na místě implikovaná inferiorita prvního uvedeného (a též v čem že spočívá ona „nedokonalost převodu“). Protože ale zde jak u filmu, tak u komiksu sehrál hlavní tvůrčí roli tentýž původce (podobně je tomu např. u Persepole, jinak to je ovšem spíše vzácné), nabízí se klást otázku: nemohou být některé ty shody jednoduše vlastnostmi autorského stylu nezávisle na médiu? Jakéhosi Folmanova idiolektu? A pokud ano, nevzniká onen pocit „nedůslednosti“ vlastně jen tím, co jsme – jako recipienti – viděli/četli jako první? Domníváte se, že by vaše hodnocení jednotlivých prostředků a postupů bylo totožné, kdybyste nejprve četl a teprve poté viděl?

Celkový návrh hodnocení (případně zdůvodnění v případě nedoporučení): B

Datum: 5. září 2018

Podpis:

